

Programului Gestiunea Eficienta a Afacerii (GEA)

Controlul ecologic de
stat al activitatii de
intreprinzitor

Cuprinsul modulului:

1. Inilierea controlului ecologic de stat;
2. Tipurile de control ecologic de stat;
3. Procedura de control ecologic de stat a proteclie apelor, solului, subsolului, aerului atmosferic, biodiversitilii qi gestionlrii degeurilor;
4. Finisarea controlului ecologic de stat gi contestarea controlului si/sau a rezultatelor controlului ecologic de stat.

Pentru efectuarea unui control de mediu motivat și eficient, acest procedeu trebuie bine planificat și structurat. Conform unor surse științifice, un rol important îi revine ierarhiei incipiente. Ierarhia este un proces de repartizare structurală a mecanismului controlului ecologic.

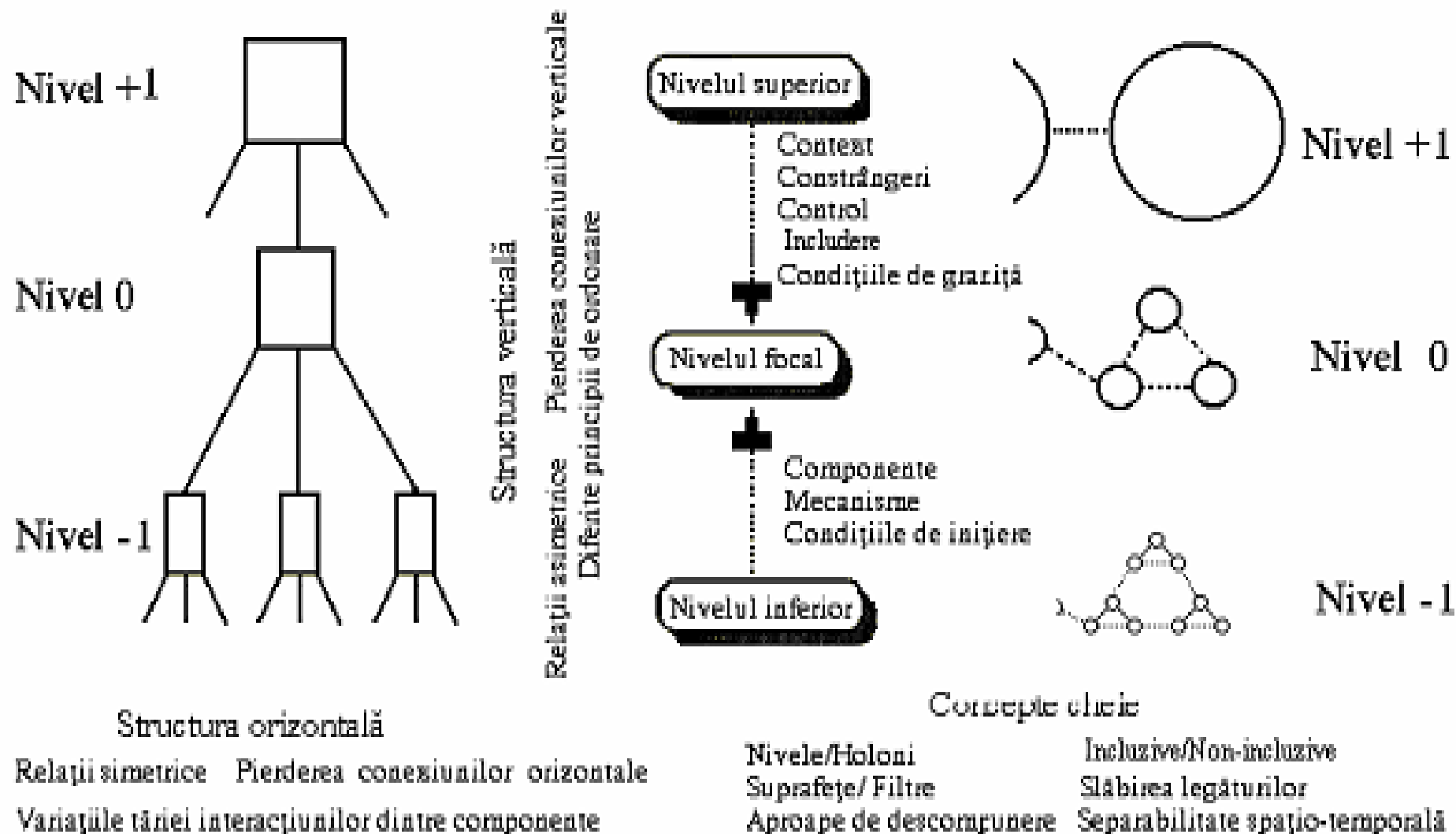

Fig. 1. Conceptul avizări ierarhice a planului de inspectare

Un loc important în procesul de control ecologic de mediu revine și componentelor ce trebuie respectate pentru efectuarea eficientă a acestuia. Componentele de bază ale inspectării ecologice sunt:

1. Partea generală;
2. Stabilirea obiectivelor;
3. Metodele de prelevare a probelor;
4. Aplicarea măsurilor pentru respectarea legislație ecologice;
5. Evaluarea rezultatelor obținute;
6. Raportarea rezultatelor inspectări.

Partea generală

Se vor realiza următoarele măsuri:

1. Stabilirea obiectului inspectat;
2. Determinarea perioadei de inspectare;
3. Indicarea periodicității inspectării ecologice a obiectului stabilit.

Stabilirea obiectivelor inspecției

- ▶ sarcinile, competențele și obligațiile acestuia;
- ▶ Stabilirea indicatorilor de inspecare (cum ar fi: cantitatea de incidente și plângeri depuse; nivelul de conformitate; respectarea obiectivelor de reducere a anumitor factori poluatori și a anumitor riscuri în amplasamentele reglementate sau controlate de către autoritatea de inspecție;

îmbunătățirea calității apei, aerului, solului, prin acțiuni de inspecție și/sau cooperare cu alte autorități)

Metode de prelevare a probelor

- ▶ Pentru colectarea eficientă a datelor inspectării, trebuie implementate următoarele măsuri:
- ▶ instrucțiuni de lucru pentru inspectorii de mediu;
- ▶ proceduri de impunere de sancțiuni;
- ▶ elaborarea de manuale de inspecție și de aplicare a legislației de mediu;
- ▶ protocoale de comunicare cu publicul (accesul la informație) și cu conducătorii întreprinderilor industriale;

- ▶ gestionarea informației și schimbul ei;
- ▶ condiții de realizare:
- ▶ autorizații și competențe clare (de exemplu, dreptul legal de a accede la amplasament și la informație);
- ▶ sistemul de planificare, programare și monitorizare;
- ▶ echipamente și materiale necesare (de exemplu, calculatoare, transport, mijloace de comunicare);
- ▶ întreținerea și calibrarea echipamentelor.

Aplicarea măsurilor pentru respectarea legislație

Pot fi aplicate mai multe masuri cum ar fi:

1. Măsuri de evidență a modului de evaluare și păstrare a obiectelor naturii;
2. Măsuri de informare;
3. De preîntâmpinare;
4. De sancționarea;

Evaluarea rezultatelor obținute

Se sintetizează informația furnizată de către inspectori (persoane împuternicite pentru realizarea controlului ecologic) pentru a putea descrie starea generală a componentelor de mediu, aceasta este esențială pentru a atinge scopul controlului ecologic de stat.

Se aplică indicatorii de monitoring a inspectării ecologice;

Se evaluează rezultatele obținute (prin interpretarea indicatorilor de monitoring al inspectării ecologice).

Raportarea rezultatelor inspectări.

Rezultatele obținute trebuie raportate conform structurii ierarhice, prezentate diferitor categorii de utilizatori ai informației. Metodologia de prezentare trebuie să fie clară, folositoare la momentul potrivit pentru luarea deciziei, ea este importantă și relevă succesul programului de inspectare.

Pentru eficientizarea controlului ecologic, rezultatele obținute trebuie puse la dispoziția păturilor sociale interesate și în special ONG-urilor de mediu, primăriilor (pentru informarea populației referitor la situația în cauză și necesitatea implicării lor în soluționarea problemelor de mediu existente).

Pentru a strânge, stoca și utiliza toată informația, Inspectoratul trebuie să dispună de un sistem eficient de gestiune a datelor. Aplicațiile software sunt instrumente utile. Este important să existe și sisteme de informații actualizate. De exemplu, când se primesc plângerile după fiecare control, atunci când instalațiile se modifică, sau când au loc accidente. Pentru a realiza o bună gestionare a informațiilor, este important ca aceasta să fie clasificate

Tema 4. Aplicarea răspunderii juridice contravenționale de către inspectorii de mediu

Răspunderea ca fenomen social are un caracter complex. Cuvîntul „*răspundere*”, ce derivă din latinescul „respondere”, în jurisprudență e utilizat cu sensul de „a răspunde de faptele sale”, dar în același timp și a repara prejudiciile cauzate răspunderea este totdeauna legală, nimeni nu poate fi judecător în propria cauză.

Răspunderea juridică contravențională din
Republica Moldova se aplică, la încălcarea
legislației de mediu, în conformitate cu
prevederile COD CONTRAVENȚIONAL
AL REPUBLICII MOLDOVA, Nr. 218 din 24.10.2008

Constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Articolul 16. Răspunderea contravențională a persoanei fizice

(1) Este pasibilă de răspundere contravențională persoana fizică cu capacitate de exercițiu care, în momentul săvârșirii contravenției, are împlinită vârsta de 18 ani.

(2) Persoana fizică cu vârsta între 16 și 18 ani este pasibilă de răspundere contravențională pentru săvârșirea faptelor prevăzute la art.228–245 și la art.263–311.

(3) În cazul minorului care a săvârșit o faptă ce se încadrează în dispoziția normei din partea specială a cărții întâi, agentul constatat, procurorul sau instanța de judecată expediază materialele cauzei contravenționale autorității administrației publice locale pentru problemele minorilor. La demersul agentului constatat, instanța de judecată poate aplica față de minor măsuri de constrângere cu caracter educativ conform art.104 din Codul penal.

(4) Pentru săvârșirea contravențiilor în afara exercitării atribuțiilor de serviciu, militarii, cu excepția militarilor în termen, răspund contravențional conform dispozițiilor generale.

(5) Pentru săvârșirea contravențiilor, militarii în termen răspund în conformitate cu Regulamentul disciplinei militare.

(6) Persoana cu funcție de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat, autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție, organizatorice ori economice) este pasibilă de răspundere contravențională pentru săvârșirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul:

- a) folosirii intenționate a atribuțiilor sale contrar obligațiilor de serviciu;
- b) depășirii vădite a drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege;
- c) neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

(7) În lipsa condițiilor enunțate la alin.(6), persoana cu funcție de răspundere vinovată de săvârșirea unei contravenții răspunde conform dispozițiilor generale.

Starea de ebrietate produsă de consumarea voluntară a alcoolului sau a altor substanțe nu înlătură caracterul contravențional al faptei. Cauzele ebrietății, gradul și influența ei asupra săvârșirii contravenției se iau în considerare la stabilirea pedepsei.

Răspunderea contravențională a persoanei juridice

(1) Este pasibilă de răspundere contravențională persoana juridică, cu excepția autorităților publice și instituțiilor publice, în cazurile prevăzute de prezentul cod, pentru contravențiile săvârșite în numele său ori în interesul său de către organele sale ori de reprezentanții acestora dacă aceasta corespunde uneia dintre următoarele condiții:

a) este vinovată de neîndeplinirea sau de îndeplinirea necorespunzătoare a dispozițiilor legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții pentru desfășurarea unei anumite activități;

b) este vinovată de desfășurarea unei activități ce nu corespunde actelor sale constitutive ori scopurilor declarate;

c) fapta care a cauzat sau a creat pericolul cauzării de daune în proporții considerabile unei alte persoane, societății ori statului a fost săvârșită în interesul acestei persoane, a fost admisă, sancționată, aprobată, utilizată de organul său împuternicit ori de persoana cu funcție de răspundere.

(2) Persoana juridică răspunde contravențional în cazul în care norma materială din partea specială a cărții întîi prevede expres sancționarea ei.

(3) Dacă în partea specială a cărții întîi este prevăzută răspunderea contravențională a persoanei juridice, întreprinderea individuală răspunde ca persoană juridică.

(4) Răspunderea contravențională a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru contravenția săvârșită.

Cauzele care înlătură caracterul contravențional
al faptei și răspunderea contravențională

Se consideră cauze care înlătură caracterul
contravențional al faptei și răspunderea contravențională:

- a) starea de iresponsabilitate;
- b) legitima apărare;
- c) starea de extremă necesitate;
- d) constrângerea fizică și/sau psihică;
- e) riscul întemeiat;
- f) cazul fortuit.

Starea de iresponsabilitate constatată în modul stabilit de lege

(1) Este în stare de iresponsabilitate persoana care săvârşeşte o faptă aflându-se în imposibilitatea de a conştientiza sau a dirija acţiunile sale din cauza unei boli psihice cronice, unei tulburări temporare a activităţii psihice, a alienării mintale sau a unei alte stări psihice patologice.

(2) Nu este pasibilă de răspundere contravenţională persoana care a săvârşit o faptă în stare de responsabilitate, dar care, pînă la pronunţarea hotărîrii de sancţionare, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, lipsită fiind de posibilitatea conştientizării sau dirijării acţiunilor sale.

Sanctiunea contravențională

(1) Sanctiunea contravențională este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție.

(2) Sanctiunile contravenționale aplicabile persoanei fizice sînt:

- a) avertismentul;
- b) amenda;
- c) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate;
- d) privarea de dreptul de a deține anumite funcții;
- e) aplicarea punctelor de penalizare;

f) privarea de dreptul special (dreptul de a conduce vehicule, dreptul de a deține armă și de portarmă);

g) munca neremunerată în folosul comunității;

h) arestul contravențional.

(3) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, privarea de dreptul de a deține anumite funcții și punctele de penalizare pot fi aplicate și ca sancțiuni complementare.

(4) Minorii pot fi sancționați complementar doar cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(5) Sancțiunile contravenționale aplicabile persoanei juridice sînt:

a) amenda;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(6) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate poate fi aplicată și ca sancțiune complementară

Persoana în a cărei privință a fost pornit
proces contravențional

(1) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional și careia, prin hotărîre definitivă, i s-a stabilit o sancțiune contravențională sau a cărei răspundere contravențională sau executare a sancțiunii contravenționale aplicate este înlăturată prin hotărîre definitivă se numește contravenient.

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

- a) la apărare;
- b) să cunoască fapta imputată;
- c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;

d) să anunțe, în cazul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;

e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;

f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;

g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;

h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;

i) să prezinte probe;

j) să formuleze cereri;

k) să conteste decizia asupra cauzei;

l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;

m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să soluționeze cauza contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;

n) să solicite audierea martorilor;

o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;

q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;

r) să fie informat de agentul constatatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;

s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;

t) să retragă orice plîngere depusă personal sau de apărător în interesele sale;

u) să ceară și să primească repararea prejudiciului cauzat de acțiunile nelegitime ale autorității competente să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:

- a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
- b) să accepte, la cererea autorității competente să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
- c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolscoptică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;

d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatatator competent sau a instanței;

e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatatator și ale președintelui ședinței de judecată;

f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Sînt competente să soluționeze cauzele
contravenționale:

- a) instanța de judecată;
- b) procurorul;
- c) agentul constatatator

Probele

(1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

(2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delict, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.

(3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

(4) Nici o probă nu are valoare prestabilită.

(5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

(6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute:

- a) prin violență, amenințări sau prin alte mijloace de constrîngere;
- b) prin metode ce contravin prevederilor științifice;
- c) prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

(7) Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

(3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

(4) Nici o probă nu are valoare prestabilită.

(5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

(6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute:

a) prin violență, amenințări sau prin alte mijloace de constrîngere;

b) prin metode ce contravin prevederilor științifice;

c) prin încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător.

(7) Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Procesul de constatare a faptei contravenționale și atribuțiile agentului constatatator

(1) Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

(2) Agentul constatatator este sesizat prin plîngere sau denunț ori sesizat din oficiu cînd se află că a fost săvîrșită o faptă ilicită sau cînd o astfel de faptă a fost depistată în urma controlului conform atribuțiilor de serviciu și în cazurile prevăzute de lege.

(3) Imediat sau în cel mult 3 zile de la data sesizării, agentul constatatator este obligat să verifice sesizarea și să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol.

Cazurile în care nu se încheie proces- verbal
cu privire la contravenție

(1) În cazul constatării unui act contravențional, agentul constatatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție dacă:

- a) persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional recunoaște că este vinovată de săvârșirea contravenției și acceptă să plătească pe loc sancțiunea amenzii contra chitanță;
- b) se aplică sancțiunea avertismentului;
- c) răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art.20–31.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică în unul din următoarele cazuri:

a) aplicarea sancțiunii principale prevăzute de prezentul cod este de competența instanței de judecată sau, în cazul a două sancțiuni principale, aplicarea uneia din acestea, dacă agentul constatatator consideră necesar, este de competența instanței de judecată;

b) prin contravenție s-a cauzat un prejudiciu material;

c) există corpuri delictive pasibile de confiscare în conformitate cu art.106 din Codul penal și art.162 din Codul de procedură penală;

d) sînt săvîrșite contravențiile prevăzute de art.220–226 și 228–245.

(3) Nu se încheie proces-verbal nici în cazurile emiterii de către procuror a ordonanței de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenție, precum și în cazurile liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravențională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanță motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenție.

INSPECTAREA PROTECTIEI BIODIVERSITATII

OBIECTIVE

- Să relatați despre importanța protecției biodiversității;
- Să clasificați obiectivele inspectării în funcție de fazele de control;
- Să identificați actele legislative atribuite inspectării;
- Să întocmiți un proces-verbal de contravenție la încălcarea legislației protecției biodiversității.

În procesul efectuării controlului ecologic de stat cu scopul protecției, menținerii și conservării faunei, în literatura de specialitate se propune verificarea următoarelor:

- + Documentele ce permit dreptul de folosire a terenurilor de vânătoare;
- + Documentele ce permit dreptul de a vâna: ordinul organului abilitat cu protecția mediului, ordinul beneficiarului, autorizația sau permisul, permisul portarmă, carnetul de vânător;
- + Îndeplinirea prevederilor Regulamentului Gospodăriei Cinegetice (anexa nr.1 la Legea regnului animal);

- + Respectarea normelor de recoltare a vânatului;
- + Starea vizuinilor, mușuroaielor de furnici, cuiburilor de păsări și a altor locuri de viață a faunei;
- + Respectarea modului de amplasare a stupilor și prisăcilor (înregistrarea la primărie a adresei stupinei staționare și a numărului familiilor de albine, prezența pașaportului prisăcii, amplasarea, acordul deținătorilor de teren);
- + Prezența informației de înștiințarea în cazuri de morbiditate sau de mortalitate spontană a albinelor, a cazurilor de apariție a semnelor de boală, defrișarea nejustificată a bazelor (surselor) melifere și intervenția de reconstrucție a mediului ambiant;

- ✚ Prezența certificatului, reglementat de actele normative naționale, de comercializarea și utilizarea în tehnologia de creștere a albinelor și de tratare a maladiilor a preparatelor chimice și medicamentoase;
- ✚ Îndeplinirea măsurilor biotehnice planificate;
- ✚ Documentele care permit dreptul la pescuit;
- ✚ Respectarea metodelor de pescuit;
- ✚ Starea instalațiilor hidrotehnice și dispozitivelor de protecție a peștelui;

- ✦ Respectarea prevederilor proiectelor de execuție la construcția și darea în exploatare a bazinelor acvatice în scopuri piscicole;
- ✦ Respectarea cotelor de pescuit (speciile, cantitatea, dimensiunile), regulile privind folosirea uneltelor de pescuit;
- ✦ Îndeplinirea măsurilor de întreținere a bazinelor și sectoarelor de pescuit industrial;
- ✦ Transportarea, comercializarea produselor pescuitului și altor organisme acvatice (care trebuie însoțită de documentele necesare stabilite de legislație);

- ✚ Monitorizarea speciilor de pește și de plante acvatice sau a altor reprezentanți ai faunei și florei acvatice (pentru neadmiterea distrugerii unor specii valoroase);
- ✚ Protecția speciilor faunistice pe cale de dispariție (incluse în Cartea Roșie și în Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție);
- ✚ Pășunatul animalelor pe terenurile fondului forestier;
- ✚ Plimbarea câinilor și altor animale prin locuri publice (excepție făcând locurile publice autorizate de către administrația publică locală).

În procesul inspectării ecologice a faunei naționale, inspectorii vor verifica respectarea prevederilor conținute în următoarele acte normative:

- ❖ Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES);
- ❖ Convenția privind diversitatea biologică;
- ❖ Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale;
- ❖ Legea cu privire la Cartea Roșie a Republicii Moldova, nr. 325 din 15.12.2005;

- ❖ Legea regnului animal, nr. 439 din 27.04.1995;
- ❖ Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, nr. 149 din 08.06.2006;
- ❖ Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor, nr. 231 din 20.07.2006;
- ❖ Legea privind protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice, nr. 265 din 28.07.2006;
- ❖ Codul contravențional, nr. 218 din 24.10.2008;
- ❖ Codul penal, nr. 985 din 18.04.2002.

Inspectarea protecției resurselor funciare

Obiective:

- Definiți noțiunile: sol și protecția solului, inspectarea resurselor funciare;
- Clasificați obiectivele controlului protecției solului în funcție de faza de control;
- Selectați actele legislative aplicate în procesul de inspectare;
- Propuneți modificări ale actelor legislative pentru eficientizarea procesului de control ecologic.

SOL - Strat afânat, moale și friabil de la suprafața scoarței pământeste, care (împreună cu atmosfera din jur) constituie mediul de viață al plantelor; suprafața pământului;

Protecția terenurilor - Protecția terenurilor constituie un sistem de măsuri juridice, organizatorice, economice și de altă natură, prin care se urmărește folosirea lor rațională, preîntâmpinarea retragerii neîntemeiate a terenurilor din circuitul agricol, protecția lor contra efectelor antropogene nocive, precum și regenerarea și sporirea fertilității solurilor, productivității terenurilor destinate agriculturii și silviculturii.

Protecția terenurilor se face pe baza calificării în complex a terenurilor agricole drept formațiuni (ecosisteme) naturale complexe, ținându-se cont de particularitățile lor zonale (regionale), de caracterul folosirii lor în scopul:

- preîntâmpinării degradării și distrugerii terenurilor, altor urmări defavorabile ale activității economice;

- îmbunătățirii și restabilirii terenurilor supuse degradării sau distrugerii;

- creării unui mecanism de evidență și control asupra stării ecologice a terenurilor, asigurării deținătorilor cu normative ecologice ale regimurilor de folosire optimă a terenurilor.

.

Pentru realizarea *fazei de birou* inspectorii ecologici vor verifica următoarele documente:

- Existența proiectelor sau schemelor de reglementare a regimului proprietății funciare la modificarea suprafețelor terenurilor agricole, ținând cont de noile relații social-economice
- Schimbările calitative ale solurilor fertile, nivelul de degradare a solurilor din cauza eroziunii, alunecărilor, salinizării, dehumificării, poluării, înmlăștinirii.

- Evidența balanței de humus în soluri.
- Starea și existența documentației necesare privind legitimitatea amplasării și folosirii terenurilor pentru depozitarea deșeurilor, inclusiv amenajarea lor conform cerințelor.
- Istoria câmpurilor, Auditul solurilor;
- Utilizarea solurilor conform destinației.
- Folodirea terenurilor din intravilanul localității conform destinație (amplasate construcții și alte amenajări, uz public, pentru transporturi, împădurire, destinație agricolă și alte terenuri).

Respectarea cerințelor ecologice față de proiectarea, amplasarea, construcția și darea în exploatare a obiectelor, edificiilor și amenajărilor care influențează starea terenurilor;
Normele maxime permise de concentrație în sol a substanțelor nocive;
Modul de protecție și utilizare a terenurilor agricole de calitate superioară

Realizarea *fazei de teren* va fi posibilă dacă inspectroul va verifica următoarele:

- implementarea proiectelor sau schemelor de reglementare a regimului proprietății funciare la modificarea suprafețelor terenurilor agricole, ținând cont de noile relații social-economice.
- Cauzele reducerii sau sporirii suprafețelor terenurilor agricole, îngrădirea neautorizată a lor.
- Folosirea terenurilor agricole în alte scopuri (de exemplu construcții), ocuparea ilicită a lor.
- Utilizarea stratului de sol fertil decopertat de pe terenurile repartizate pentru diferite construcții.

- Arderea resturilor vegetale de orice proveniență.
- Cauzele degradării solurilor (organizarea și prelucrarea irațională a terenurilor agricole amplasate pe versanți cu înclinații diferite).
- Implementarea măsurilor de protecție a solurilor (sădirea fâșiilor forestiere noi și protejarea fâșiilor vechi, stabilizarea alunecărilor de teren și ameliorarea solurilor erodate și înmlăștinite), precum și recultivarea carierelor de zăcămintele deja exploatare etc.
- Cantitatea îngrășămintelor minerale și organice introduse la 1 ha de teren arabil.

- Depozitarea și utilizarea dejecțiilor animaliere și a gunoiului de grajd.
- Starea ecologică a fînețelor și pășunilor, corespunderea suprafeței lor numărului normat al bovinelor, ovinelor și caprinelor (pentru a nu admite suprapășunatul care contribuie la accelerarea degradării mediului).
- Măsurile de lichidare a lipsurilor din vii și livezi.
- Starea ecologică a terenurilor irigate și asanate, funcționarea sau staționarea acestora, iar în cazuri de noi construcții ameliorative, asigurarea lor cu documentația tehnică și materiale de construcție necesare.

- Starea ecologică a terenurilor parcurilor auto, de tractoare, inventar agricol, fermelor animaliere și avicole, a altor obiecte auxiliare.
- Starea depozitelor și a terenurilor amenajate pentru păstrarea îngrășămintelor minerale și chimicalelor, păstrarea chimicalelor cu termen expirat. Luarea de măsuri stricte de protejare a depozitelor de îngrășăminte minerale și chimicale, precum și de înlăturare și prevenire a poluării cu substanțe nocive a terenurilor adiacente.
- Respectarea prevederilor actelor normative din domeniu

- Arderea miriștelor și a învelișului vegetal uscat al perdelelor forestiere.
- Starea terenurilor agricole de calitate superioară.

Actele legislative atribuite:

Codul funciar, nr. 828 din 25.12.1991;

- Legea privind protecția mediului înconjurător, nr. 1515-XV din 16.06.1993;
- Legea privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar nr. 1247 din 22.12.1992;
- Legea privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91 din 05.04.2007;
- Codul contravențional al R. Moldova, nr. 218 din 24.10.2008 (art. 115-118, 120);
- Codul penal, nr. 985 din 18.04.2002

A photograph of two people in wetsuits standing in a grassy field. The person on the left is wearing a dark wetsuit, and the person on the right is wearing a tan wetsuit. They are both looking down at something in their hands. In the background, there is a body of water and a bridge. The text "Mulțumesc pentru atenție!!!" is overlaid in red on the image.

Mulțumesc pentru atenție!!!